Ministerul Educației și Cercetării Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. a) Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citeşte următorul fragment:

14 iulie 1943, Predeal

Dinu drag,

Sunt fericită că-mi scrii despre noile revelații pe care le ai în legătură cu romanul tău. Aceasta mă face să reînnoiesc ceea ce ți-am spus într-o zi, că niciodată să nu disperi atunci când întruchiparea ideilor tale întârzie să vină, căci timpul și viața trăită la rând îți măresc puterea de înțelegere, îmbogățindu-ți sufletul, dându-i mereu posibilitatea altor renașteri și cuprinsul altor lumini.

Ţi-am mărturisit mereu că mă încred deplin în talentul tău şi afirmarea spuselor mele nu întârzie să vină. Aş prefera acum să ne plimbăm pe marginea lacurilor noastre şi să-ţi împărtăşesc descoperirile şi întrebările mele din ultimul timp.

Pentru că zilele acestea a plouat teribil, norii vătuindu-mi şi munţii, şi pădurile, am fost nevoită să stau în casă, să fac focul în sobă şi, instalată cât mai comod, să citesc ca să uit de timp. Am început bineînţeles cu *L'Idiot**. Probabil că vei fi dezamăgit de felul în care am înţeles această carte şi de ecourile pe care le-a putut găsi în sufletul meu. Este totuşi foarte natural să fie aşa.

Senzația pe care am simţit-o în decursul lecturii a fost aceea de chin, înăbuşire, apăsare. Deseori simțeam nevoia să deschid fereastra şi să respir cât mai mult aer. Dostoievski probabil a coborât în iad să-şi adune personagiile, le-a botezat creştineşte şi apoi le-a dat drumul în lume. Şi recunosc că iadul este şi pe pământ şi că de cele mai multe ori îl descopăr şi în sufletul meu.

Prinţul Mîşkin nu a reuşit decât în parte să-mi elibereze sufletul de înlănţuirea suferinţei şi a păcatelor celorlalte personagii. Şi aceasta din următoarele motive:

I. Am înțeles prea mult suferința și structura sufletească a celorlalte personagii principale, Nastasia Philipovna și Aglae, pentru ca să nu le aprob acțiunile. [...]

De Mîşkin cred că m-aş fi îndrăgostit şi eu nebuneşte, dacă aş fi luat parte la acţiunea romanului lui Dostoievski.

II. În legătură cu Mîşkin am să-ți pun câteva întrebări pe care nu ştiu dacă am dreptul să ți le pun.

Dacă Mîşkin ar fi posedat o inteligență mai complexă decât inteligența sufletească, ar fi putut fi tot așa cum era? Ce folos și ce mângâiere au adus Mîşkin și sacrificiul său sufletelor chinuite de celelalte personaje?

De ce Mîşkin şi toţi eroii romanului au trebuit să sfârşească aşa cum au sfârşit?

Probabil că nici Dostoievski nu a crezut în posibilitatea vreunei îndreptări sau a unui alt sfârşit pentru sufletul omenesc. [...] Are o forță și o putere de pătrundere de parcă ar fi Dumnezeu.

Probabil că ceea ce ţi-am scris te va îndurera. Îmi pare teribil de rău că am simţit şi înţeles astfel romanul lui Dostoievski. De fapt, bănuiesc că nu l-am înţeles deloc şi mă întreb dacă voi ajunge să-l pătrund cu alt suflet şi altă minte vreodată.

Nelli

Dinu & Nelli Pillat, Biruinţa unei iubiri

*L'Idiot (limba franceză) – Idiotul, roman scris de F. M. Dostoievski. Ca majoritatea intelectualilor epocii, Nelli citeşte mai ales în limba franceză și folosește ortografia franceză a numelor.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței decât în parte.

6 puncte

2. Menţionează numele a două personaje din romanul *Idiotul* de Dostoievski, utilizând informaţiile din textul dat.

6 puncte

- 3. Precizează efectul pe care îl are lectura romanului asupra lui Nelli, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat.

 6 puncte
- 4. Explică motivul pentru care impasul creator nu ar trebui să-l descurajeze pe Dinu, în viziunea lui Nelli.

6 puncte

6 puncte

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a expeditoarei scrisorii, așa cum reiese din textul dat.

Ministerul Educației și Cercetării Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura este sau nu o modalitate de a te detașa de realitate, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Biruința unei iubiri* de Dinu & Nelli Pillat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei si formularea unei concluzii pertinente;
 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Sunt solitarul pustiilor piețe Cu tristele becuri cu pală lumină – Când sună arama în noaptea deplină, Sunt solitarul pustiilor piete. Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra Ce sperie câinii pribegi prin canale; Sub tristele becuri cu razele pale, Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra.

Sunt solitarul pustiilor piețe Cu jocuri de umbră ce dau nebunie; Pălind în tăcere și-n paralizie, – Sunt solitarul pustiilor piețe...

George Bacovia, Pălind

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidenţierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvenţe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, incipit, final, tehnici narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conţinutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.